

Afvalinzameling vergelijken? Hoogbouw boven stedelijkheid

Tussen gemeenten bestaan grote verschillen in de hoeveelheid restafval per inwoner. Daarbij wordt vaak gewezen op de invloed van stedelijkheid. Hoe stedelijker de gemeente, hoe meer afval ongescheiden wordt aangeboden, luidt een mantra. Feit of fabel?

Stedelijkheid wordt uitgedrukt met een getal tussen 1 en 5: de zogeheten stedelijkheidsklasse. Tot de 'zeer sterk stedelijke klasse', klasse 1 behoren de meest stedelijke gemeenten, waaronder Amsterdam. Tot de 'niet stedelijke klasse', klasse 5 behoren gemeenten met de laagste verstedelijking, zoals Littenseradiel in Friesland. De stedelijkheid wordt gemeten door de onderlinge nabijheid van alle huishoudens in een gemeente te bepalen. Hoe dichter de huishoudens bij elkaar staan, hoe stedelijker de gemeente. Deze zogeheten omgevingsadressendichtheid (OAD) binnen een straal van één kilometer varieert van 123 huishoudens in de gemeente Littenseradiel tot 6064 in Amsterdam.

Dichtbij of ver van elkaar

De stedelijkheid blijkt behulpzaam bij het vergelijken van gemeenten. Zo blijkt dat in sterk stedelijke gemeenten meer restafval per inwoner aangeboden wordt dan in meer landelijke gemeenten. Wanneer de stedelijkheid als OAD-score (in plaats van een stedelijkheidsklasse) uitgedrukt wordt, blijkt het verband nog sterker. Echter, als verklaring voor deze verschillen lijkt de stedelijkheid weinig bevredigend. Waarom is de afvalinzameling wezenlijk anders als de huishoudens dichtbij of ver van elkaar staan? Heeft dat een directe invloed? Of heeft stedelijkheid slechts een indirecte invloed, bijvoorbeeld omdat in stedelijk gebied minder ruimte is voor het plaatsen van afvalcontainers?

Er is een andere maatstaf beschikbaar: het aandeel 'hoogbouw huishoudens' per gemeente. Hoogbouw huishoudens zijn huishoudens in appartementen, flats en andere woningen waarbij verschillende gezinnen boven elkaar wonen. Hoogbouw heeft direct invloed op de afvalinzameling, omdat bij hoogbouw geen ruimte (tuin) is om het huishoudelijk afval op te slaan in minicontainers. De bewoner kan het afval slechts aanbieden in zakken op straat of via brengvoorzieningen. Dit beperkt de mogelijkheden tot afval scheiden aan huis. Er is dus een logische reden waarom het aandeel hoogbouw direct een relatie heeft met de afvalinzameling, in tegenstelling tot stedelijkheid. Daarbij blijkt ook statistisch dat het aandeel hoogbouw een betere voorspeller van restafval per inwoner is dan de stedelijkheid. Kortom: hoogbouw boven stedelijkheid. Om de afvalinzameling tussen gemeenten te vergelijken, is het aandeel hoogbouw een betere indicator dan stedelijkheid. Wanneer dit aangevuld wordt met de aan- of afwezigheid van een diftarsysteem (zie de septemberuitgave van GRAM, red.), kan beoordeeld worden welke gemeenten onderling vergelijkbaar zijn. Hoe beschouwt u de invloed van hoogbouw en stedelijkheid op de afvalinzameling? Moet de monitoring van de afvalinzameling de aandacht verleggen naar hoogbouw in plaats van stedelijkheid? En als twee gemeenten een gelijk aandeel hoogbouw hebben, maar een uiteenlopende stedelijkheid, waar zullen dan de beste inzamelresultaten behaald kunnen worden? ■

bron: <http://syswov.datawonen.nl/>

Meediscussiëren

U bent van harte uitgenodigd om mee te discussiëren op de GRAM Lezersgroep op LinkedIn.

SNOEPRUTES AANPAKKEN IN UW GEMEENTE

Afvalbeheer op en rondom scholen blijft een lastige en tijdrovende klus. Tomra Systems heeft daarom een speciale emballageautomaat ontwikkeld voor scholen: de Greenup.

Zodra scholieren een plastic flesje of blikje inleveren, start een loterijprogramma met vrij te bepalen prijzen. Denk aan korting op een broodje in de kantine, waardepunten voor het kopieerapparaat of zelfs strafwerkvermindering.

Het aanbieden van een kleine beloning is de bewezen methode om tot 98% van de drankverpakkingen op te ruimen. Sterker nog, om de scholieren het zelf op te laten ruimen. Benieuwd naar de mogelijkheden voor uw gemeente? Neem dan contact met ons op.

